

**ΓΕΝΙΚΟ ΠΡΟΞΕΝΕΙΟ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ ΣΤΟ ΝΤΥΣΣΕΛΝΤΟΡΦ
ΓΡΑΦΕΙΟ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ & ΕΜΠΟΡΙΚΩΝ ΥΠΟΘΕΣΕΩΝ**

ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΟ ΠΡΟΦΙΛ ΒΟΡΕΙΑΣ ΡΗΝΑΝΙΑΣ-ΒΕΣΤΦΑΛΙΑΣ 2019

Ντύσσελντορφ, Μάιος 2020

**Φρίντα Γεωργίου
Σύμβουλος ΟΕΥ Β΄**

Περιεχόμενα

ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΟ ΠΡΟΦΙΛ ΓΕΡΜΑΝΙΚΟΥ ΚΡΑΤΙΔΙΟΥ 2019	1
A. Βόρεια Ρηνανία Βεστφαλία-ΓΕΝΙΚΑ ΣΤΟΙΧΕΙΑ.....	3
B. Οικονομία.....	3
i) Ακαθάριστο Εγχώριο Προϊόν	3
ii) Γεωργία/Αγροτική παραγωγή	4
iii) Βιομηχανία/Βιομηχανική Παραγωγή	4
iv) Υπηρεσίες	7
v) Μέσα Μαζικής Ενημέρωσης.....	9
B. Ενέργεια	11
Γ. Άμεσες Ξένες Επενδύσεις	12
Δ. Εξωτερικό Εμπόριο	12
Ε. Διμερείς Οικονομικές σχέσεις Ελλάδος-ΒΡΒ 2019	14
ΣΤ. Διεθνείς Εκθέσεις στη ΒΡΒ.....	15

A. Βόρεια Ρηνανία Βεστφαλία-ΓΕΝΙΚΑ ΣΤΟΙΧΕΙΑ

ΓΕΝΙΚΑ ΣΤΟΙΧΕΙΑ 2019

	Σύνολο	% επι συνόλου Γερμανίας
Επιφάνεια	34,110 τετρ. χλμ	9,5%
Πληθυσμός	17,9 εκ.	21,59%
Πυκνότητα πληθυσμού	524/ τετρ.χλμ	233 / τετρ. Χλμ
% Αλλοδαπών σε ΒΡ-Β και Γερμανία	13,3%	12,2%
Απασχολούμενοι	9,6 εκ.	21,3%
ΑΕΠ	705 δις €	20,5%
ΑΕΠ / κάτοικο σε ΒΡ-Β και Γερμανία	39.358 €	41.342 € Ομοσπ. Μ.Ο.
Ιδιωτική Κατανάλωση	350,3 δις €	22,0%
Εξαγωγές	193,7 δις €	14,5%
Εισαγωγές	245,2 δις €	22,2%
ΑΞΕ	172,5 δις € (2017)	30,9% (2017)

Πηγή: it.nrw, destatis.de, Bundesbank

B. Οικονομία

ι) Ακαθάριστο Εγχώριο Προϊόν

Για μια ακόμα χρονιά η Βόρεια Ρηνανία Βεστφαλία (ΒΡΒ) είχε το 2019 το υψηλότερο Ακαθάριστο Εγχώριο Προϊόν (ΑΕΠ) σε σύγκριση με τα υπόλοιπα ομόσπονδα κρατίδια της Γερμανίας. Συγκεκριμένα, το ΑΕΠ της ΒΡΒ ανήλθε το 2019 σε 705 δις ευρώ και το κατά κεφαλή εισόδημα σε 39,3 χιλιάδες ευρώ.

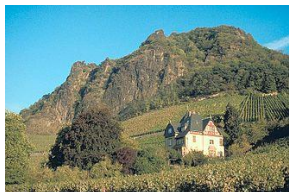
Η ΒΡΒ παράγει το 20,5% του συνολικού ΑΕΠ της Γερμανίας και το 3,87% του ΑΕΠ της Ευρωπαϊκής Ένωσης (ΕΕ-27), γεγονός που την καθιστά μία από τις πιο σημαντικές οικονομικές περιφέρειες της Ευρώπης. Αξίζει να σημειωθεί, ότι το ΑΕΠ του κρατιδίου της ΒΡΒ είναι σημαντικά υψηλότερο από αυτό πολλών πλούσιων χωρών, όπως είναι η Ελβετία, η Σουηδία, η το Βέλγιο κλπ.

Χαρακτηριστικό της διαδικασίας παραγωγής στη ΒΡΒ είναι η πολύ στενή σύνδεση του δευτερογενούς τομέα με τον τομέα παροχής υπηρεσιών (π.χ. γραφείων συμβούλων, τεχνικών γραφείων, δραστηριοτήτων R&D κλπ), γεγονός που συμβάλλει αποφασιστικά στην καινοτομία και στην προστιθέμενη αξία της βιομηχανικής παραγωγής. Η δύναμη της βιομηχανίας στην ΒΡΒ, οφείλεται σε μεγάλο βαθμό και στη δύναμη των διασυνδεδεμένων με τη βιομηχανία εταιρειών του τριτογενή τομέα. Από την δεκαετία του '70 έως σήμερα ο αριθμός των απασχολούμενων ατόμων στον εν λόγω τομέα παροχής υπηρεσιών έχει επταπλασιαστεί.

Προϋπολογισμός έτους 2020

Ο Προϋπολογισμός της ΒΡΒ για το έτος 2020, που ψηφίστηκε από το τοπικό Κοινοβούλιο, ήταν ύψους 80,163 δις ευρώ, δηλαδή κατά 3 δις υψηλότερος αυτού του 2019 και κατά 5,4 δις υψηλότερος του Προϋπολογισμού 2018. Όμως, λόγω του ξεσπάσματος της πανδημίας του Κορωνοϊού και της ανάγκης λήψης έκτακτων μέτρων από τον Μάρτιο 2020, ο Προϋπολογισμός αναθεωρείται συνεχώς, προκειμένου να αντιμετωπιστούν τα προβλήματα που προέκυψαν από την παύση λειτουργίας σημαντικά μεγάλου μέρους της οικονομίας του κρατιδίου.

ii) Γεωργία/Αγροτική παραγωγή

Περιοχή Drachenfels όπου υπάρχουν σημαντικοί γερμανικοί αμπελώνες

Εδώ και δεκαετίες μειώνεται ο αριθμός των αγροτο-γεωργικών εκμεταλλεύσεων. Το 1970 υπήρχαν 130.000 παρόμοιες εκμεταλλεύσεις, ενώ το Μάιο του 2016 (τελευταία διαθέσιμα στοιχεία) 33.618. Αναφορικά με τις αγροτο-δασικές εκμεταλλεύσεις, ο αριθμός τους έφθασε από 11.700 το 1979 σε 3.000 το Μάιο του 2015. Οι σχετικά χρησιμοποιούμενες επιφάνειες – δηλ. όλα τα δάση – αυξήθηκαν σε αντίθεση με τις αντίστοιχες αγροτικές εκμεταλλεύσεις στο ανωτέρω χρονικό διάστημα κατά 10%. Άνοδο σημείωσαν όλες οι εκτάσεις με εκμεταλλεύσιμη επιφάνεια άνω των 50 εκταρίων. Τα σημαντικότερα κέντρα της αγροτο-βιομηχανίας είναι το Μύνστερ, η ανατολική Βεστφαλία-Λίπε και άλλες σχετικά επίπεδες εκτάσεις καλλιεργήσιμης γης εκτός των μητροπολιτικών κέντρων. Το 70% της χρησιμοποιούμενης γης είναι αγροί. Το 43% της συνολικής χρησιμοποιούμενης επιφάνειας αφορούν γαίες για καλλιέργεια δημητριακών – σιτάρι, κριθάρι. Οι αμέσως επόμενες εκμεταλλεύσιμες εκτάσεις αφορούσαν σε παραγωγή ζωοτροφών – τριφύλλι, ζαχαρότευτλα κλπ.

Οι επιφάνειες για την αμπελουργία είναι σχετικά περιορισμένες και ευρίσκονται κυρίως στον μέσο Ρήνο, στα νοτιοδυτικά του κρατιδίου. Αφορά στη οινοπαραγωγή στην περιοχή Groblage - Petersberg στην οροσειρά Siebengebirge. Προτιμώμενη ποικιλία είναι το Riesling, ακολουθούμενο από το Müller-Thurgau. Σχεδόν οι μισές αγροτοδασικές εκμεταλλεύσεις συντηρούν ελάφια και κατά το 1/4 χοίρους. Ο βορειότερος – φυσικός αμπελώνας στον Ρήνο εντοπίζεται στην περιοχή Bornheim-Roisdorf, (Vorgebirge) 5 χιλιόμετρα βορείως της Βόννης. Περιορισμένες καλλιέργειες υπάρχουν στην περιοχή Corvey (Weser).

iii) Βιομηχανία/Βιομηχανική Παραγωγή

Η Ρηνανία – Βεστφαλία ήταν γνωστή ως γη του κάρβουνου και του χάλυβα στις δεκαετίες του '50 και του '60. Η περιοχή ορυχείων του Ρούρ υπήρξε μετά την επανοικοδόμηση της χώρας μια από τις σημαντικότερες βιομηχανικές περιοχές της Ευρώπης και συνέβαλε σημαντικά όχι μόνο στο βιομηχανικό θαύμα της περιοχής αλλά και όλης της Γερμανίας. Οι σημαντικότεροι βιομηχανικοί κλάδοι του κρατιδίου είναι η κατασκευή μηχανών, η βιομηχανία ηλεκτρικών ειδών, η αυτοκινητοβιομηχανία και η χημική βιομηχανία – παραγωγή τεχνητών υλών.

Στον Ρήνο και άλλες περιοχές με Χημική βιομηχανία και Μηχανουργία ξεκίνησαν νέοι σημαντικοί βιομηχανικοί κλάδοι στα τέλη του 19^{ου} αιώνα και τις αρχές του 20^{ου}.

Συχνά επαναλαμβανόμενες κρίσεις στη βιομηχανία άνθρακα και χάλυβα οδήγησαν τον τομέα των ορυχείων σε ύφεση. Οι εταιρείες ορυχείων όπως οι RAG Aktiengesellschaft και ThyssenKrupp, οι σημαντικότεροι εργοδότες της περιοχής, δεν ήταν πια δημιουργοί πλούτου για την περιοχή. Εν τούτοις βίωσαν οι ενδιάμεσες επιχειρήσεις ένθεν και ένθεν της βιομηχανικής περιοχής του Ρήνου, ειδικά στη μηχανολογία, τη βιομηχανία σιδήρου και τη βιομηχανία επεξεργασίας σιδήρου σημαντική άνοδο του κύκλου εργασιών τους.

Η περιοχή του Ρουρ και οι μεγάλες πόλεις στο ορεινό τρίγωνο (Remscheid, Wuppertal, Solingen) επλήγησαν σοβαρά λόγω της δομικής κρίσης της βιομηχανίας των ορυχείων, ενώ η ανεργία σε αυτές τις περιοχές κείται άνω του μέσου όρου της χώρας. Αυτό προσπάθησε η κυβέρνηση να διορθώσει μέσω δομικών αλλαγών, δηλ. μέσω του προγράμματος Aktionsprogramm Ruhr (1979–1984) και Internationale Bauausstellung Emscher Park (1989–1999), χωρίς όμως ιδιαίτερη επιτυχία. Διαφορετική ήταν η εξέλιξη σε άλλες περιοχές. Οι μεγάλες πόλεις στον Ρήνο, ειδικά η πρωτεύουσα του κρατιδίου Ντύσσελντορφ, το Νοϊς, η Κολωνία και η Βόννη εδώ και χρόνια παρουσιάζουν πολύ καλούς οικονομικούς δείκτες. Ειδικά το Ντύσσελντορφ συγκαταλέγεται στις 5 ισχυρότερες οικονομικά πόλεις της ΟΔΓ.

➤ **Βιομηχανία άνθρακα και χάλυβα**

Στις 21.12.2018 σταμάτησε επίσημα, μετά από 200 χρόνια, η εξόρυξη άνθρακα στο Bottrop της BPB. Στην επίσημη τελετή παραβρέθηκαν 500 προσκεκλημένοι, ανάμεσα στους οποίους ο Πρόεδρος της Γερμανίας, στον οποίο παραδόθηκε το τελευταίο κομμάτι άνθρακα από τους εναπομείναντες 8 ανθρακωρύχους, ο Πρωθυπουργός της BPB και ο Πρόεδρος της Ευρωπαϊκής Επιτροπής. Το συγκεκριμένο γεγονός αποτελεί ιστορική τομή για την περιοχή του Ρουρ.

Ο Πρωθυπουργός του κρατιδίου της BPB, κ. Armin Laschet, εγκωμίασε τη δουλειά των ανθρακωρύχων και τόνισε τη μεγάλη συμβολή της εξόρυξης άνθρακα στην εξέλιξη της BPB σε σημαντικό βιομηχανικό κέντρο της Ευρώπης. Πρόσθεσε, ότι η περιοχή θα καταφέρει να πετύχει τη Δομική Αλλαγή της σε κέντρο Καινοτομίας σε ευρωπαϊκό επίπεδο, με την υποστήριξη τόσο της ΕΕ όσο και της Ομοσπονδιακής Κυβέρνησης και με στόχο την περαιτέρω οικονομική της ανάπτυξη. Ο Γερμανός Πρόεδρος, κ. Frank-Walter Steinmeier, τόνισε τη συμβολή του άνθρακα στη μεγέθυνση της οικονομίας της χώρας. Από την πλευρά του, ο Πρόεδρος της ΕΕ, κ. Jean-Claude Juncker, επεσήμανε τη σημασία του άνθρακα για την ειρήνη και ευημερία στην Ευρώπη, καθώς η Ένωση Άνθρακα του 1952 υπήρξε προπομπός της σημερινής Ευρωπαϊκής Ένωσης.

➤ **Μηχανολογία**

Ο κλάδος απασχολεί 205.500 εργαζόμενους (20,5% της εργατικής δύναμης στην ΟΔΓ και είναι ο μεγαλύτερος βιομηχανικός κλάδος της χώρας με 1500 επιχειρήσεις, κατασκευής οχημάτων, ασανσέρ, κλωστοϋφαντουργικών μηχανών, μηχανών για την βιομηχανία σίτισης, ένδυσης, οικοδομικού τομέα και αγροτοδασικών εκμεταλλεύσεων. Οι μεγαλύτερες εταιρείες του κλάδου είναι Claas, GEA, DMG Mori Seiki (πρώην Gildemeister) και SMS.

➤ **Βιομηχανία αυτοκινήτου**

Στη BPB κατασκευάζονται ετησίως περίπου 800.000 επιβατηγά και επαγγελματικά οχήματα. Οι περίπου 800 επιχειρήσεις του κλάδου της αυτοκινητοβιομηχανίας και της βιομηχανίας απασχολούν περί τους 200.000 εργαζόμενους. Οι σημαντικότερες εταιρείες του τομέα στη BPB είναι Ford-Werke GmbH στην Κολωνία, η Daimler AG στο Ντύσσελντορφ (παραγωγή), καθώς και η Bayer MaterialScience, HELLA, LANXESS και ThyssenKrupp Automotive Systems (προμηθευτές εξαρτημάτων). Περίπου το 30% της συνολικής γερμανικής παραγωγής

εξαρτημάτων αυτοκινήτων λαμβάνει χώρα στο κρατίδιο. Επιπροσθέτως πολλοί παραγωγοί αυτοκινήτων έχουν τα κεντρικά τους Γραφεία στην Γερμανία στην περιοχή της Ρηνανίας: PSA Peugeot Citroën (Κολωνία), Toyota και Lexus (Κολωνία), Volvo (Κολωνία), Renault και Dacia (Brühl), Nissan (Brühl), Mazda (Leverkusen).

Στον τομέα της αυτοκινητοβιομηχανίας, η BPB καταλαμβάνει στην ΟΔΓ τη 2η θέση με 232 εταιρείες μετά από τη Βάδη-Βυρτεμβέργη με 306 εταιρείες, αλλά πάνω από τη Βαυαρία με 212.

➤ **Βιομηχανία ηλεκτρολογικού υλικού**

Η ηλεκτρονική βιομηχανία είναι ένας από τους σημαντικότερους κλάδους της χώρας και απασχολεί 140.000 εργαζομένους. Συνολικά υπάρχουν περί τις 1.100 επιχειρήσεις του κλάδου στο κρατίδιο. Η τεχνολογία μικροσυστημάτων έλαβε μεγάλη προώθηση στο πλαίσιο των δομικών αλλαγών στη Ρηνανία. Το κέντρο της μικροτεχνολογίας στην ΟΔΓ είναι το Ντόρτμουντ. Εκεί απασχολούνται περί τις 40 επιχειρήσεις με 2.000 εργαζόμενους.

➤ **Χημική βιομηχανία και τεχνητές ύλες**

Στην περιοχή του Ρούρ, στο Marl και κατά μήκος του Ρήνου, ειδικά δε στο Leverkusen, Uerdingen και Dormagen έχει την έδρα του μεγάλο μέρος της γερμανικής χημικής βιομηχανίας.

Περί το 1/3 της συνολικής γερμανικής χημικής παραγωγής παράγεται στο κρατίδιο. Έτσι η BPB είναι το **σημαντικότερο κρατίδιο παραγωγής χημικής βιομηχανίας**. Τα έσοδα από τις πωλήσεις του τομέα ανήλθαν σε 43.9 δις€ -, ποσοστό 30.8% των συνολικών γερμανικών πωλήσεων του κλάδου καταλαμβάνοντας την 5η θέση στην ΕΕ και 14η στον κόσμο.

Οι περί τις 420 εταιρείες του χημικού κλάδου απασχολούν άνω των 90.000 εργαζομένων. Η περιοχή της BPB φιλοξενεί μεγάλο αριθμό διεθνώς δραστηριοποιούμενων χημικών βιομηχανιών. Σημαντικές εταιρείες στην περιοχή είναι οι ALTANA AG, Bayer AG, Evonik Industries AG, Henkel και Lanxess. Η περιοχή αυτή ενισχύει την ελκυστικότητα από άποψη επενδύσεων της BPB.

➤ **Η βιομηχανία μετάλλου και χάλυβα**

Παραδοσιακά, στο κρατίδιο της BPB υπάρχει ισχυρή εκπροσώπηση των βιομηχανιών μετάλλου και χάλυβος. Περί το 44% του Γερμανικού χάλυβος παράγεται εδώ. Η πόλη του Ντούϊσμπουργκ είναι με βάση τον όγκο παραγωγής, το σημαντικότερο σημείο παραγωγής χάλυβος σε όλη την Ευρώπη. Οι περισσότερες από 450 επιχειρήσεις απασχολούν 107.700 ανθρώπους, το οποίο συνιστά ποσοστό 43,2% όλων των απασχολούμενων στον κλάδο στην ΟΔΓ. Η μεγαλύτερη επιχείρηση στον κλάδο είναι η ThyssenKrupp.

➤ Άλλοι βιομηχανικοί κλάδοι

○ Τροφίμων

Η BPB είναι επίσης σημαντική έδρα για τον γερμανικό κλάδο διατροφής. Υπάρχουν περί τις 1.000 επιχειρήσεις που δραστηριοποιούνται στην παραγωγή τροφίμων. Η μεγαλύτερη επιχείρηση του κλάδου είναι η Dr. August Oetker KG (Bielefeld). Άλλες γνωστές επιχειρήσεις του κλάδου είναι η Haribo (Bonn), Katjes (Emmerich) και Intersnack (Köln, - εταιρείες: Chio Chips, funny frisch).

○ Επίπλου

Ο κλάδος επίπλου και επεξεργασμένου ξύλου ευρίσκεται παραδοσιακά στην περιοχή Ostwestfalen-Lippe (άνω των 250 εταιρειών) καθώς και στην Sauerland. Είναι ένας σημαντικός κλάδος και προσφέρει 200.000 θέσεις εργασίας που εξαρτώνται ευθέως η έμμεσα από τον κλάδο.

○ Κλωστοϋφαντουργία

Η κλωστοϋφαντουργία είναι έντασης απασχόλησης με 9.000 εργαζόμενους με ιδιαίτερη σημασία για την ΟΔΓ. Στην περιοχή Minden-Ravensberg, ο κλάδος κατέχει μεγάλη σημασία εδώ και αιώνες. Η κλωστοϋφαντουργία είχε ήδη από το 1800 επιτύχει την μετάβαση από την οικοτεχνία στην βιομηχανική παραγωγή στην ανατολική Βεσφαλία και το Βούπερταλ, την περιοχή Μονχεγκλαντμπαχ-Κρεφελντ, στο δυτικό Μούνστερ και άλλες περιοχές του κρατιδίου. Εν συνεχεία πρέπει να αναφέρουμε το Ντύσσελντορφ, που θεωρείται ως -πόλις - κέντρο μόδας.

iv) Υπηρεσίες

Αν και τμήματα της BPB παρουσίασαν υψηλά ποσοστά ανεργίας, υπήρξε έντονη εξέλιξη στην δομή της κοινωνίας από βιομηχανική σε τεχνολογική. Ο τομέας των υπηρεσιών είναι ο τομέας με τους περισσότερους απασχολούμενους. Η κατανομή απασχόλησης παραμένει η ίδια με την μέση ομοσπονδιακή.

Σύμφωνα με ανάλυση του αμερικανικού οικονομικού εντύπου περιοδικού Fortune, 4 από τις ισχυρότερες παγκοσμίως επιχειρήσεις έχουν την έδρα τους στη BPB. Από τις 30 μεγαλύτερες επιχειρήσεις του δείκτη DAX, 9 έχουν την έδρα τους στην BPB, εκ των οποίων δυο στην Βόννη (Deutsche Post και Deutsche Telekom), στο Ντύσσελντορφ, (E.ON και Henkel), στο Έσσεν RWE και ThyssenKrupp και την Κολωνία (Lufthansa και Lanxess). Στο Λεβερκούζεν έχει την έδρα της μια εταιρεία του DAX-Bayer). Παράλληλα έχουν την έδρα τους και πολλές οικογενειακές επιχειρήσεις.

➤ Οικονομικές Υπηρεσίες

Το κρατίδιο είναι έδρα 400 τραπεζών και ταμειυτηρίων καθώς επίσης και 180 ασφαλιστικών εταιρειών. Στον χρηματοπιστωτικό και ασφαλιστικό κλάδο απασχολούνται στη BPB 216.000 άτομα. Οι μεγαλύτερες επιχειρήσεις του κλάδου με έδρα την BPB είναι οι NRW.Bank, η Postbank, η IKB, η WGZ-Bank, Sal. Oppenheim, Santander Consumer Bank (Deutschland), HSBC Trinkhaus, η Ärzte- und Apothekerbank και η Targobank. Παράλληλα υπάρχουν περί τα 110 ταχ. ταμειυτήρια (Σύνδεσμος ταχ. ταμειυτηρίων Westfalen-Lippe και Rheinischer Sparkassen- und Giroverband) και περί τις 200 Volks-, Raiffeisen- und Sparda-Banken.

Εκτός αυτών η BPB αποτελεί πρωτεύουσα έδρα ασφαλιστικών εταιρειών με περί το 30% όλων των μεγάλων γερμανικών επιχειρήσεων του κλάδου. Το κέντρο της ασφαλιστικής βιομηχανίας της BPB ευρίσκεται στην Κολωνία. Εδώ έχουν την έδρα τους 50 εταιρείες. Κάποιες γνωστές εταιρείες με έδρα την BPB είναι οι AXA, η Kontinentale, η Provinzial NordWest, Provinzial Rheinland, η Signal Iduna, η Ergo Versicherungsgruppe και η Gothaer Versicherungen.

Ένα από τα μεγαλύτερα τοπικά χρηματιστήρια στην ΟΔΓ καθώς και το μεγαλύτερο του κρατιδίου είναι η Börse Düsseldorf. Το χρηματιστήριο υπολογίζει τον δείκτη NRW-MIX, ο οποίος περιλαμβάνει τις 50 μεγαλύτερες μετοχικές εταιρείες στην BPB, που δεν εκπροσωπούνται στον DAX.

➤ **Εμπόριο**

Το 16% των απασχολούμενων στο κρατίδιο εργάζονται στον κλάδο του εμπορίου και παράγουν το 12% του ΑΕΠ του κρατιδίου. Το ήμισυ των 50 μεγαλύτερων εμπορικών επιχειρήσεων της ΟΔΓ έχουν την έδρα τους στην BPB. Για παράδειγμα οι Rewe Group, METRO, Aldi και Karstadt. Στο λιανικό εμπόριο απασχολούνται 715.000 άτομα, στις προμήθειες 24.000 και στο χονδρεμπόριο 317.000 άτομα.

Συνολικά στον χώρο του εμπορίου απασχολούνται περί το 1,4 εκ. άτομα. Ειδικά οι εμπορικοί δρόμοι της περιοχής Ρηνανίας – Ρούρ είναι γεμάτοι από κόσμο λόγω της πολυπληθούς σύνθεσης του πληθυσμού. Στους 10 πλέον πολυσύχναστους δρόμους της ΟΔΓ συγκαταλέγονται τρεις δρόμοι της BPB: Westenhellenweg (Dortmund), Schildergasse (Köln) και Flingerstraße (Düsseldorf). Παράλληλα στο Ντύσσελντορφ η Königsallee απολαμβάνει μιας φήμης ως δρόμου με πληθώρα πολυτελών καταστημάτων. Παράλληλα με τα καταστήματα του κέντρου, προσελκύουν πελατεία και αγοραστικά κέντρα εκ των οποίων τα 4 μεγαλύτερα είναι το Ruhr-Park στο Bochum, το κέντρο RheinRuhrZentrum στο Mülheim στο Ruhr, το εμπορικό κέντρο Limbecker Platz στο Έσσεν όπως επίσης και το Centro στο Oberhausen.

Η Königsallee συγκαταλέγεται ανάμεσα στους ωραιότερους δρόμους καταστημάτων πολυτελείας της Ευρώπης συνδυάζοντας γαλλική φινέτσα με ιταλικό τρόπο ζωής. Η "Kö" είναι το πλέον ξεχωριστό χιλιόμετρο της Γερμανίας όπου συγκεντρώνονται όλες οι μεγάλες φίρμες της ευρωπαϊκής μόδας. Διεθνείς φίρμες όπως οι Armani, Burberry, Chanel, Gucci, Féraud, Jil Sander, Joop! διαδέχονται η μια την άλλη. Μεταξύ αυτών βρίσκεται και η Eickhoff – ,μια από τις γνωστότερες γερμανικές εταιρείες στο χώρο της μόδας.

➤ **Νομικοί Σύμβουλοι**

Πέντε εταιρείες παροχής συμβουλών της περιοχής κατατάσσονται στις 11 ισχυρότερες και κάτω από τις 25 ισχυρότερες παγκοσμίως. Έτσι το Ντύσσελντορφ καθίσταται η πρώτη πόλη στην ΟΔΓ από άποψη παροχής συμβουλών στον επιχειρηματικό χώρο. Συνολικά δραστηριοποιούνται 1760 εταιρείες του χώρου στο Ντύσσελντορφ. Σε σύγκριση με άλλες πόλεις, το Ντύσσελντορφ έχει το μεγαλύτερο αριθμό απασχολούμενων σε παρόμοιες επιχειρήσεις στην ΟΔΓ: Η πρωτεύουσα του κρατιδίου έχει με 8274 εργαζόμενους στον κλάδο ποσοστό 2,2% στο σύνολο της ΟΔΓ. Επίσης η πόλη κατέχει την πρώτη θέση με 139,7 απασχολούμενους στον κλάδο ανά 10.000. Οι 6 μεγαλύτερες επιχειρήσεις του κλάδου στο Ντύσσελντορφ κατέχουν την 1^η θέση σε όλη την ΟΔΓ με 6967 εργαζόμενους.

Τα 13 από τα 15 μεγαλύτερα δικηγορικά γραφεία της Γερμανίας εκπροσωπούνται στο Ντύσσελντορφ. Δραστηριοποιούνται στην περιοχή 12.316 δικηγόροι, ενώ στην πόλη του Düsseldorf 5.300. Το 1,7 % του εργατικού δυναμικού εργάζεται στο κλάδο αυτό. Ανά 10.000 κατοίκους αντιστοιχούν 88,7 δικηγόροι, τοποθετώντας την πόλη στην τρίτη θέση μετά

την Φρανκφούρτη με (123,9) και το Μόναχο (89,6). Τις υπόλοιπες θέσεις καταλαμβάνουν η Κολωνία (59,1), το Αμβούργο (55,5) και η Στουτγάρδη (54,3).

Στην έδρα δικαστηρίων στο Düsseldorf λαμβάνουν χώρα οι περισσότερες σε ευρωπαϊκό επίπεδο δίκες παραβίασης σημάτων ευρεσιτεχνίας. Χάρης στην αναγνωρισμένη ποιότητα των δικαστηρίων της πόλης, απέκτησαν τα δικαστήρια της πόλης διεθνή φήμη για την εκδίκαση υποθέσεων παραβίασης σημάτων ευρεσιτεχνίας. Με 600 παρόμοιες δίκες κατά μέσο όρο ετησίως, το Ντύσσελντορφ τοποθετείται στην κορυφή των πινακίων σε όλη την ΟΔΓ και έχει συνολικά τόσες δίκες όσες όλα μαζί τα υπόλοιπα δικαστήρια της χώρας. Στο Ντύσσελντορφ υπάρχουν 151 δικηγόροι ειδικευμένοι σε κατοχύρωση ευρεσιτεχνιών- ήτοι το 5,5% του συνόλου Γερμανίας. Σε 100.000 κατοίκους αντιστοιχούν 25 δικηγόροι, ενώ ο γερμανικός μέσος όρος είναι 4,5.

➤ **Κλάδος Πληροφορικής και Επικοινωνιών**

Το Ντύσσελντορφ είναι ηγέτιδα πόλις στον κλάδο της πληροφορικής και των επικοινωνιών με 1900 επιχειρήσεις και 30.000 εργαζόμενους στον χώρο. Η Vodafone και η E-Plus έχουν εδώ την έδρα τους. Η Deutsche Telekom επίσης έχει έντονη παρουσία στην πόλη και η εταιρεία Ericsson έχει εδώ και 12 έτη την έδρα της στην πόλη Düsseldorf. Εάν υπολογίσουμε τον κλάδο των πολυμέσων και της διαφήμισης, εργάζονται στον χώρο άνω των 40.000 ατόμων. Ο κλάδος είναι έτσι ένας από τους κλάδους – κλειδιά για την πόλη και τυγχάνει ευρείας υποστήριξης.

v) Μέσα Μαζικής Ενημέρωσης

Στον κλάδο των μέσων ενημέρωσης απασχολούνται περί τους 105.000 εργαζομένους σε 15.900 εταιρείες. Επίσης εδώ έχουν την έδρα τους περίπου 24.200 επιχειρήσεις από τον χώρο της διαφήμισης και των μέσων μαζικής ενημέρωσης. Η επιχείρηση της ανατολικής Βεσφαλίας Bertelsmann είναι από τους μεγαλύτερους εκδοτικούς οργανισμούς του πλανήτη.

➤ **Έντυπα μέσα ενημέρωσης**

Αν και ο συγκεντρωτισμός στις επιχειρήσεις τύπου οδήγησε ειδικά στα τηλεοπτικά μέσα ενημέρωσης να αποκτήσουν μονοπωλιακή θέση σε ορισμένες περιοχές του κρατιδίου, εν τούτοις υφίσταται ένας τοπικά εστιασμένος αλλά ζωντανός και πολυπράγμων τύπος. Από την σύσταση του κρατιδίου δεν καθιερώθηκε κάποια με εμβέλεια ανά την επικράτεια εφημερίδα. Στο Ντόρτμουντ εκδίδονται τα Ruhr Nachrichten, στο Ντύσσελντορφ η Rheinische Post και η Handelsblatt. Στην Κολωνία δραστηριοποιείται η DuMont Verlag που εκδίδει το περιοδικό Express. Στην ανατολική Βεσφαλία εκδίδονται η Neue Westfälische και το Westfalen-Blatt. Στην περιοχή του Münster εκδίδεται η Westfälischen Nachrichten. Στη δυτική Βεσφαλία επικρατούν το Westfälischen Rundschau και το Westfalenpost, υπάρχουν όμως παράλληλα εφημερίδες του οίκου Dirk Ippen (Westfälischer Anzeiger, Lüdenscheider Nachrichten κλπ). Ακόμη υπάρχουν θρησκευτικά έντυπα όπως πχ. η μεγαλύτερη καθολική εφημερίδα της ΟΔ Γερμανίας das Liboriusblatt (Hamm).

➤ **Ραδιόφωνο και τηλεόραση**

Η Westdeutsche Rundfunk (WDR) είναι το μεγαλύτερο κανάλι στο κρατίδιο. Εκτός του ότι είναι το μεγαλύτερο κανάλι, διατηρεί μαζί με την WDR Fernsehen δικό του Πρόγραμμα τηλεόρασης που δεν βασίζεται μόνο σε τοπικά νέα, αλλά διατηρεί τοπικά στούντιο στις 11 μεγαλύτερες πόλεις της περιοχής. Παράλληλα διατηρεί 6 διαφορετικούς ραδιοφωνικούς σταθμούς, που απευθύνονται σε προκαθορισμένο κοινό. Στο Ντύσσελντορφ υπάρχει το τοπικό στούντιο NRW

του ZDF που μαζί με το QVC αποτελούν τα ισχυρότερα κέντρα Teleshopping της Ευρώπης. Στην Κολωνία έχει την έδρα της η Deutschlandfunk. Το εν λόγω συντηρητικό κανάλι προσφέρει ενημερωτικό πρόγραμμα με εστίαση στην πολιτική, στις τέχνες και στον αθλητισμό με ομοσπονδιακή εμβέλεια. Από την Βόννη εκπέμπει η Deutsche Welle σε όλον τον κόσμο. Ο εξωτερικός αναμεταδότης της ΟΔΓ παράγει εκεί το πρόγραμμα αναμετάδοσης και διαδικτύου. Παράλληλα με την WDR Fernsehen υπάρχει η NRW.TV ένα με εθνική εμβέλεια ιδιωτικό τηλεοπτικό πρόγραμμα, καθώς επίσης και άλλα δυο άλλα ιδιωτικά τοπικά προγράμματα στην BPB.

Παράλληλα με την WDR έχουν την έδρα τους στην Κολωνία και άλλα κανάλια του γκρουπ RTL π.χ. . RTL Television, N-TV και VOX. Μέχρι την μεταφορά τους στο Βερολίνο είχαν την έδρα τους στην Κολωνία τα μουσικά κανάλια VIVA και VIVA Plus λόγω της πληθώρας των τηλεοπτικών καναλιών εξελίχθηκε η Κολωνία σε σημαντικό κέντρο των μέσων ενημέρωσης όπου παράλληλα με τους αναμεταδότες υπήρχαν στούντιο, εταιρείες παραγωγής και άλλες εταιρείες του κλάδου. Στη BPB υπάρχουν 46 τοπικοί ραδιοσταθμοί υπό την αιγίδα του Radio NRW από το Oberhausen ως πρώτος τοπικός ραδιοσταθμός στην BPB ξεκίνησε να εκπέμπει το 1990 το Radio DU –σήμερα Radio Duisburg. Ο τοπικός σταθμός Radio Lippe welle Hamm είχε ακροατικότητα 48,1 % στο Hamm και έτσι κατέχει την 1^η θέση στους 46 τοπικούς ραδιοσταθμούς. Για την αδειοδότηση ιδιωτικών τηλεοπτικών και ραδιοφωνικών προγραμμάτων είναι αρμόδια στην BPB η Landesanstalt für Medien Nordrhein-Westfalen (LfM) με έδρα το Ντύσσελντορφ

➤ **Μέσα μαζικής ενημέρωσης στο Ντύσσελντορφ**

Ο κλάδος των μέσων ενημέρωσης (ταινίες, ραδιόφωνο και τύπος) έχει εξελιχθεί σημαντικά στο Ντύσσελντορφ. Εδώ ευρίσκονται όλα τα μέσα εκτύπωσης που ανήκουν στην πνευματική κληρονομιά της οικονομίας και του εμπορίου. Εδώ υπάγονται όλοι οι ραδιοτηλεοπτικοί οργανισμοί της BPB, κανάλια ειδήσεων, εκπομπές τηλε-σέρβις, στούντιο ταινιών, τηλεόρασης και ότι άλλο καλύπτει την οπτικοακουστική ενημέρωση.

Περί τις 750 επιχειρήσεις από την αγορά ταινιών, ραδιοφωνίας και τύπου με άνω των 4000 εργαζόμενους έχουν την έδρα τους στο Ντύσσελντορφ όπως π.χ. οι DFA, QVC, WDR, ZDF και ο εκδοτικός οίκος Handelsblatt.

Η αύξουσα σημασία του κλάδου των μέσων ενημέρωσης φαίνεται στην συνοικία του Düsseldorf MedienHafen. Μερικοί των σημαντικότερων εκπροσώπων της τέχνης, της διαφήμισης και της ραδιοφωνίας εκφράζουν εδώ τις αντιλήψεις τους για μια μοντέρνα αρχιτεκτονική με διεθνή απήχηση. Το MedienHafen ανθίζει ως συνδυασμός γραφείων και αρχιτεκτονικής με μεγάλη ζήτηση συνολικά εδράζονται στην περιοχή MedienHafen 800 επιχειρήσεις με 8.600 εργαζόμενους. Το 25% των επιχειρήσεων προέρχονται από τον χώρο της επικοινωνίας και των καναλιών ενημέρωσης απασχολώντας το 22% του συνόλου των εργαζομένων στην περιοχή

➤ **Τουρισμός και σχετική βιομηχανία**

Σημαντικές τουριστικές περιοχές είναι ο Τευτοβούργιος δρυμός Teutoburger Wald (η περιοχή Ostwestfalen-Lippe θεωρείται λόγω των πολλών ιαματικών λουτρών της ως ο θεραπευτικός κήπος της Γερμανίας), το Siegerland, το Wittgensteiner Land και το Sauerland. Τελευταία έχουμε τις περιοχές χειμερινών σπορ (Wintersportregionen) του κρατιδίου εναλλακτικά υπάρχουν και δυο αίθουσες σκι (Skihalle Neuss και το Alpincenter Bottrop). Συνολικά διαθέτει το κρατίδιο άνω των 30 θεραπευτικών κέντρων.

➤ **Μεταφορές**

Λόγω της κεντρικής του θέσης στην Ευρώπη και της μεγάλης οικονομικής του ισχύος, το κρατίδιο είναι σημαντικός κόμβος μεταφορικών υπηρεσιών. Στον χώρο αυτόν εργάζονται 250.000 άτομα, ενώ στο ευρύτερο χώρο των μεταφορών απασχολούνται περί τα 750.000 άτομα. Σημαντικές επιχειρήσεις του κλάδου στην BPB είναι οι Schenker και Deutsche Post AG.

Το λιμάνι της πόλης Ντούισμπουργκ είναι το μεγαλύτερο ενδοποτάμιο λιμάνι της Ευρώπης. Ετησίως, το εν λόγω λιμάνι συνδέεται με περισσότερες από 25 εθνικές και διεθνείς εταιρείες σιδηροδρομικών μεταφορών, με περισσότερα από 25.000 τρένα και πάνω από 100 προορισμούς.

Χάρη στη σημασία του, η Κίνα επέλεξε το λιμάνι του Ντούισμπουργκ ως την κατάληξη του νέου δρόμου του μεταξιού. Συγκεκριμένα, στην πόλη Ντούισμπουργκ καταλήγει η μήκους 11.000 χιλιομέτρων σιδηροδρομική γραμμή, που συνδέει την Κίνα με τη Γερμανία περνώντας από το Καζακστάν, τη Ρωσία και την Πολωνία και την οποία διασχίζουν 35 τρένα εβδομαδιαία, που μεταφέρουν εμπορεύματα από την Κίνα και το αντίστροφο.

Οι δυνατότητες και η τεχνογνωσία του λιμανιού του Ντούισμπουργκ στον κλάδο των logistics, όπως και η στρατηγική θέση του στο κέντρο της Ευρώπης, υπήρξε ο λόγος για την εγκατάσταση της μεγάλης κινεζικής εταιρείας ηλεκτρονικού εμπορίου Dolphin Cross-Border Tech GmbH με αποθηκευτικούς χώρους συνολικής έκτασης 10.000 m² σε αυτό.

➤ **Μόδα και ομορφιά**

Το Ντύσσελτορφ είναι παγκόσμιο κέντρο μόδας – προϊόντων ομορφιάς και στυλ. Στο Ντύσσελτορφ λαμβάνουν χώρα όλο το έτος εκθέσεις, επιδείξεις μόδας κλπ. Μεγάλες εταιρείες ομορφιάς και μόδας έχουν την έδρα τους στο Ντύσσελτορφ, ενώ οι 3.074 επιχειρήσεις του κλάδου δημιουργούν κύκλο εργασιών 18 δις ευρώ, ήτοι το 8,2% της συνολικής οικονομικής δραστηριότητας του Ντύσσελτορφ.

Επιπλέον, το Ντύσσελτορφ είναι μαγνήτης για επιχειρήσεις υψηλού επιπέδου στον κλάδο της ομορφιάς. Η L'Oréal έχει ενώσει όλα τα λειτουργικά της κέντρα επιχειρήσεων στο Düsseldorf, ενώ ο τέταρτος μεγαλύτερος όμιλος μόδας Shiseido έχει τα κεντρικά του γραφεία στον Ρήνο και λειτουργεί στο λιμάνι MedienHafen την ακαδημία Shiseido Beauty Academy.

B. Ενέργεια

Η Βόρεια Ρηνανία-Βεστφαλία αποτελεί σημαντικό ενεργειακό κέντρο της Γερμανίας και της Ευρώπης γενικότερα. Οι εταιρείες E.ON και RWE που έχουν την έδρα τους στην περιοχή συγκαταλέγονται μεταξύ των μεγαλύτερων προμηθευτών ενέργειας στον κόσμο. Στην BP-B παράγεται ποσοστό μεγαλύτερο από 30% της συνολικής ηλεκτρικής ενέργειας της Γερμανίας και αντίστοιχα καταναλώνεται ποσοστό 40% αυτής, κυρίως από την βιομηχανική βάση του Κρατιδίου (βιομηχανική κατανάλωση). Απ' αυτά το 88% παράγεται από ορυκτές πρώτες ύλες - 41% από άνθρακα, 31% από λιθάνθρακα, 16% από αέριο- πετρέλαιο. Κατά μήκος του Ρήνου και στο Ρουρ λειτουργούν μεγάλα διυλιστήρια. Το κρατίδιο δεν διαθέτει άλλο πυρηνικό εργοστάσιο για παραγωγή ηλεκτρικής ενέργειας μετά το κλείσιμο των πυρηνικών εργοστασίων THTR-300 στο Schmehausen και το Würgassen. Το *Schnelle Brüter* στο Kalkar δεν τέθηκε ποτέ σε λειτουργία και σήμερα είναι πάρκο. Υπάρχουν ακόμη μικρότεροι ερευνητικοί αντιδραστήρες στο Άαχεν και στο κέντρο ερευνών Jülich.

Εν τω μεταξύ έχουν εγκατασταθεί στο κρατίδιο άνω των 3.100 εταιρειών ΑΠΕ. Ο εν λόγω κλάδος απασχολεί 18.500 εργαζόμενους. Μια των πλέον γνωστών εταιρειών είναι η

SolarWorld. Ο ενεργειακός χάρτης BPB που εξεδόθη από την τοπική κυβέρνηση και δυο σχετικές μελέτες αναφέρονται στις αναπτυξιακές δυνατότητες του κλάδου ΑΠΕ στο κρατίδιο. Έτσι η BPB διαθέτει σοβαρό δυναμικό στην ηλιακή και στην αιολική ενέργεια. Στο συνολικό χώρο παροχής ενέργειας και ύδατος στην BPB απασχολούνται περί τα 85.000 άτομα. Επίσης εξορύσσεται ποσοστό 83% του κάρβουνου και 55% του λιγνίτη που εξορύσσεται συνολικά στην Γερμανία. Όπως εμφανίζεται και στο ενεργειακό μείγμα της BPB ο λιγνίτης και ο λιθάνθρακας είναι η κυρίαρχη πηγή παραγωγής ηλ. ενέργειας, με ποσοστό περ. 81%. Η εντατική χρήση αυτών των πόρων που έχουν χρησιμοποιηθεί για δεκαετίες υποκαθίσταται στο ενεργειακό μίγμα της Γερμανίας.

➤ **Εταιρείες ενέργειας στο κρατίδιο της BPB**

Δύο από τις μεγαλύτερες εταιρείες παραγωγής ενέργειας στον κόσμο έχουν την έδρα τους στη BPB. Η E.ON στο Düsseldorf και η RWE στο Essen, ενώ είναι έδρα άλλων εταιρειών στον τομέα ΑΠΕ.

BioEnergiePlus	Bosch Rexroth	E.ON	Masterflex
Natural Energy West	Petrotec	RWE	SolarWorld
Vaillant	Winergy		

Πηγή: <https://www.nrwinvest.com>

Γ. Άμεσες Ξένες Επενδύσεις

Η Βόρεια Ρηνανία Βεσφαλία έχει το μεγαλύτερο μερίδιο ΑΞΕ στη Γερμανία εδώ και πολλά χρόνια, που ανέρχεται σε 21%. Με συνολικά 426 νέες επιχειρήσεις και έργα επέκτασης στη BPB, η ανοδική τάση των ΑΞΕ συνεχίστηκε και το 2018 (τελευταία διαθέσιμα στοιχεία), ενώ ένα νέο ρεκόρ καταγράφηκε στον αριθμό των θέσεων εργασίας (10.000), που δημιουργήθηκαν ως αποτέλεσμα των νέων ΑΞΕ.

Πιο αναλυτικά:

- Η περιοχή του Ντύσελντορφ είχε τη μερίδα του λέοντος το 2018 με 42% του συνόλου των ΑΞΕ στη BPB ακολουθούμενη από την περιοχή του Ρουρ με 21% και την περιοχή της Κολωνίας / Βόννης με 15%.
- Σχεδόν το 1/3 των νέων θέσεων εργασίας δημιουργήθηκαν στην περιοχή του Ρουρ. Ακολουθούν το Ντύσελντορφ και η περιοχή Κάτω Ρήνου, στην οποία καταγράφηκε αύξηση 77% σε σύγκριση με το προηγούμενο έτος.
- Με 72 επενδυτικά έργα (προηγούμενο έτος: 96), η Κίνα εξακολουθεί να βρίσκεται στην κορυφή των ξένων επενδυτών στη BPB.
- Οι ΗΠΑ, μετά από μείωση το 2017 αύξησαν τις ΑΞΕ τους με 45 νέα επενδυτικά έργα.
- Η Τουρκία επιβεβαίωσε επίσης τη θέση της ως σημαντικής επενδυτικής χώρας με 44 επενδυτικά σχέδια.
- Επιπλέον, εταιρείες από την Ιαπωνία πραγματοποίησαν 33 έργα, αριθμός σχεδόν διπλάσιος σε σύγκριση με το προηγούμενο έτος.
- Αναφορικά με τις θέσεις εργασίας που δημιουργούνται με τις ΑΞΕ, οι ΗΠΑ συνεισφέρουν κατά περίπου 25% με περίπου 2.450 θέσεις εργασίας παραμένοντας η σημαντικότερη χώρα στον συγκεκριμένο τομέα. Επενδυτικά έργα από τη Μεγάλη Βρετανία, τα οποία δημιούργησαν 1.100 θέσεις εργασίας στη BPB, συνέβαλαν επίσης στον υψηλό αριθμό νέων θέσεων εργασίας το 2018.

Δ. Εξωτερικό Εμπόριο

Με € 438,9 δις. € συνολικό όγκο εξωτερικού εμπορίου το 2019, η ΒΡΒ βρέθηκε στη δεύτερη θέση μεταξύ των γερμανικών κρατιδίων ως προς τις εμπορικές συναλλαγές με χώρες του εξωτερικού, με πρώτη τη Βάδη Βυρτεμβέργη και Τρίτη τη Βαυαρία.

Συγκεκριμένα, οι εξαγωγές της ΒΡΒ ανήλθαν σε 193,7 δις σημειώνοντας μείωση -1,2% σε σύγκριση με το προηγούμενο έτος, ενώ οι εισαγωγές αυξήθηκαν κατά 1,51% σε σχέση με το 2018 ανερχόμενες σε 245,2 δις.

ΕΤΟΣ	Σύνολο	Προς ΕΕ	Σύνολο	Από ΕΕ
	σε εκ. EUR			
2019	193 703	116 823	245 240	138 917
2018	196 069	128 839	241 572	146 049
2017	191 400	125 900	228 400	134 459
2016	179 085	117 774	206 694	122 622
2015	181 496	117 982	208 231	126 121
2014	179 687	115 929	206 329	126 691
2013	178 806	112 223	205 642	127 708
2012	180 815	111 964	202 288	124 431
2011	176 319	111 599	204 025	125 216
2010	160 233	102 273	176 562	109 368
2009	137 277	88 758	145 555	93 569
2008	171 294	114 047	186 329	118 731
2007	174 453	117 375	180 050	115 899
2006	159 577	105 495	169 822	107 818

Πηγή: IT NRW

Σημαντικότεροι εμπορικοί εταίροι ΒΡΒ Εξαγωγές – Εισαγωγές 2019

Εξαγωγές		Εισαγωγές	
Χώρα	Σε εκ. EUR	Χώρα	Σε εκ. EUR
Ολλανδία	20 670	Ολλανδία	43 965
Γαλλία	16 253	Κίνα	30 605
ΗΠΑ	12 895	Γαλλία	14 517
Κίνα	12 106	Βέλγιο	13 105
Βέλγιο	11 288	Ιταλία	10 618
Ιταλία	10 799	Πολωνία	10 505

Ηνωμένο Βασίλειο	10 681	ΗΠΑ	9 571
Πολωνία	10 293	Ηνωμένο Βασίλειο	9 467
Αυστρία	9 153	Ισπανία	9 100
Ισπανία	6 584	Ελβετία	7 710

Πηγή: destatis

Οι **εξαγωγές** της ΒΡΒ το 2019 ανήλθαν σε 193,7 δις €, ποσό που αντιστοιχεί σε **14,58%** του συνόλου των γερμανικών εξαγωγών. Ο μεγαλύτερος εμπορικός εταίρος του κρατιδίου είναι η **ΕΕ** (ΕΕ-28). Οι εξαγωγές προς τις χώρες της ΕΕ ανήλθαν το 2019 σε 116,8 δις (-9,3% σε σύγκριση με το 2018) και οι εισαγωγές σε 138,9 δις (-4,8%). Οι εξαγωγές προς τα Κ-Μ της ΕΕ το 2019 αντιπροσωπεύουν το **60,3%** των συνολικών εξαγωγών του κρατιδίου.

Ανάμεσα στα βασικά εξαγωγίμα προϊόντα της ΒΡΒ συγκαταλέγονται : Χημικές ουσίες και προϊόντα, Μηχανήματα και εξοπλισμός, Μηχανοκίνητα οχήματα, ρυμουλκούμενα και ημι-ρυμουλκούμενα, Ηλεκτρικός εξοπλισμός, κατασκευές μεταλλικών προϊόντων, προϊόντα διατροφής.

Οι **εισαγωγές** της ΒΡΒ το 2019 ανήλθαν σε 245,2 δις €, ποσό που αντιστοιχεί σε **22,20%** του συνόλου των γερμανικών εισαγωγών. Οι εισαγωγές από χώρες της **ΕΕ** ανέρχονται σε ποσοστό **60,4%** επί του συνόλου των εισαγωγών του κρατιδίου.

Ανάμεσα στα σημαντικότερα εισαγόμενα προϊόντα στη ΒΡΒ είναι: Ηλεκτρονικοί Υπολογιστές, ηλεκτρονικά και οπτικά προϊόντα, μέταλλα, Χημικές ουσίες και προϊόντα, μηχανοκίνητα οχήματα, ρυμουλκούμενα και ημι-ρυμουλκούμενα, Πετρέλαιο και φυσικό αέριο, μηχανήματα και εξοπλισμός καθώς και προϊόντα διατροφής.

Ε. Διμερείς Οικονομικές σχέσεις Ελλάδος-ΒΡΒ 2019

Το 2019 οι ελληνικές εξαγωγές προς τη Βόρεια Ρηνανία Βεσφαλία σημείωσαν μείωση -1,6% σε σύγκριση με το προηγούμενο έτος ανερχόμενες σε 385,197 εκ. €. Αντίθετα, αύξηση +4,7% υπήρξε στις εισαγωγές από τη ΒΡΒ, οι οποίες ανήλθαν σε 957 εκ. €.

Διμερές Εμπόριο Ελλάδας – Βόρειας Ρηνανίας Βεσφαλία 2015-2018

ΕΤΟΣ	ΕΞΑΓΩΓΕΣ Χιλ. ευρώ	ΕΙΣΑΓΩΓΕΣ Χιλ. ευρώ
2015	351 503	670 642
2016	359 160	702 079
2017	367 610	763 031
2018	391 544	913 909
2019	385 197	957 093

Πηγή: destatis

Κατά κατηγορία προϊόντων, οι κυριότερες **εξαγωγές της Ελλάδας** προς τη Βόρεια Ρηνανία Βεσφαλία το 2019 αφορούσαν έτοιμα βιομηχανικά προϊόντα (54,3% με μείωση -5,2% σε σύγκριση με το 2018) και τα προϊόντα διατροφής (25,7% με μείωση -1,8% σε σχέση με το προηγούμενο έτος).

Τα πρώτα σε αξία ελληνικά εξαγόμενα προϊόντα ήταν τα προϊόντα χαλκού και κράματα χαλκού (44,8 εκ. € με αύξηση +21,3%), τα προϊόντα από πλαστικό (16,5 εκ. €, με μείωση -17,8%), και ακολουθούν τα παρασκευάσματα φρούτων και τα κονσερβοποιημένα φρούτα (14,5 εκ. € με μείωση -7,5%), τα ημιτελή χημικά (12,4 εκ. € με αύξηση +19,1%) και τα φαρμακευτικά (12,02 εκ. €, με αύξηση + 65,2%).

Κατά κατηγορίες προϊόντων, οι κυριότερες **εξαγωγές της Βόρειας Ρηνανίας Βεστφαλίας** προς την Ελλάδα αφορούσαν βιομηχανικά προϊόντα (80,24% επί της συνολικής αξίας των εξαγωγών με αύξηση +1,2%) και τα είδη διατροφής (14,2% με αύξηση +15,3%).

Συγκεκριμένα το πρώτο σε αξία εξαγόμενο προϊόν της BPB προς τη χώρα μας το 2019 ήταν τα φαρμακευτικά προϊόντα (131,39 εκ. € με αύξηση +0,2%), κεφαλαιουχικός εξοπλισμός (60,3 εκ. €), προϊόντα κρέατος (44,1 εκ. € με αύξηση +52,6%), προϊόντα από πλαστικό (31,4 εκ. € μείωση -10,4%) και πλαστικά (31,4 εκ. €, με μείωση -21%).

Τέλος, σημειώνεται ότι οι ελληνικές εξαγωγές προς τη Βόρεια Ρηνανία Βεστφαλία αντιστοιχούν σε **18,08%** του συνόλου των ελληνικών εξαγωγών προς τη Γερμανία, ενώ οι εισαγωγές μας από τη BPB αντιστοιχούν σε **15,78%** του συνόλου των γερμανικών εξαγωγών προς την Ελλάδα. Τα ανωτέρω στοιχεία αποτυπώνουν τη σημασία του εν λόγω γερμανικού κρατιδίου στις διμερείς εμπορικές σχέσεις της Ελλάδας με τη Γερμανία.

ΣΤ. Διεθνείς Εκθέσεις στη BPB

Με εκθέσεις στην Κολωνία και στο Ντύσσελντορφ (κυρίως), αλλά και στις πόλεις Έσσεν και Ντόρτμουντ, η Βόρεια Ρηνανία-Βεστφαλία βρίσκεται στην πρώτη γραμμή των συγκεκριμένων υπηρεσιών στον κόσμο. Πάνω από 60 κορυφαίες διεθνείς εμπορικές εκθέσεις λαμβάνουν χώρα εδώ, συμπεριλαμβανομένης της Anuga, Medica/Comramed, Prowein, e-world, Drupa, Boot, ISM κλπ, οι οποίες προσελκύουν περίπου 6,7 εκ. επισκέπτες ανά έτος.

Κατά την διάρκεια του 2019 πραγματοποιήθηκαν οι κάτωθι διεθνείς εκθέσεις με ελληνική συμμετοχή στην περιοχή της BPB, τις οποίες επισκέφθηκε και παρέσχον συνδρομή στις ελληνικές εταιρείες το Γραφείου ΟΕΥ Ντύσσελντορφ.

A/A	Όνομα Έκθεσης	Κλάδος	Ημ/νια	Δικτυακός Τόπος	Πόλη
1	IMM	Έπιπλα	14-20.01.2019	http://www.imm-cologne.com/	Κολωνία
2	BOOT	Τουρισμός - Σκάφη, θαλάσσιος τουρισμός	19-27.01.2019	http://www.boot.de	Ντύσσελντορφ
3	ISM - Internationale Süßwarenmesse	Τρόφιμα - Ζαχαρώδη	27-30.01.2019	www.ism-cologne.de	Κολωνία
4	Energy Storage	Ενέργεια	12-14.03.2019	https://www.esexpo.de/	Ντύσσελντορφ
5	Prowein	Ποτά - Οίνος,	17-19.03.2018	http://www.prowein.de	Ντύσσελντορφ

		οινοπνευμ ατώδη			
6	Beauty	Μηχανήμα τα και είδη αισθητικής	29- 31/03/2019	https://www.beauty.de/	Ντύσσελτορφ
7	Top Hair	Είδη κομμωτική ς	30- 31.03.2019	https://www.top-hair-international.de/	Ντύσσελτορφ
8	Interzum	Έπιπλα και εσωτερική διακόσμηση	21- 24.05.2019	www.interzum.com	Κολωνία
9	Interbride	Διεθνής Έκθεση νυφικών και γάμου	4-6.05.2018	www.interbride.eu/en/	Ντύσσελτορφ
10	GIFA	Μέταλλα	25- 29.06.2019	https://www.gifa.com/	Ντύσσελτορφ
11	TourNatur	Τουρισμός - trekking	6.-8.9.2019	www.tournatur.com	Ντύσσελτορφ
12	Rehacare	Είδη κινητικής αποκατάστασης	18- 21.09.2019	https://www.rehacare.de/	Ντύσσελτορφ
13	Kind & Junge	Παιδικά έπιπλα	19- 22.09.2019	https://www.kindundjugend.de/	Κολωνία
14	Expopharm	Φαρμακεία	25- 28.09.2019	https://expopharm.eu/	Ντύσσελτορφ
15	ANUGA	Τρόφιμα	5-9.10.2019	https://www.anuga.com/	Κολωνία
16	K	Πλαστικά	16- 23.10.2019	https://www.k-online.de/	Ντύσσελτορφ
17	A+A	Ασφάλεια στον χώρο εργασίας	5-8.11.2019	https://www.aplus-online.com/	Ντύσσελτορφ
18	MEDICA/ COMPAMED	ιατρική - Ιατρική τεχνολογία	18- 21.11.2019	www.medica.de	Ντύσσελτορφ